

פרק 1: חשיבה מילולית – פתרונות והסברים

מילים וביטויים (שאלות 1 - 4)

EZ-Tip: שימו לב שבעת הלמידה לבחינה לא רק התשובה הנכונה חשובה. חשוב לעבור על התשובות כולן כדי לאמן שוב את אוצר המילים שלכם. תלמידים ששולטים במילונים הראשי והמשני יזהו מתוכם מילים רבות, וניתן לראות כי המרכז הארצי נוהג לחזור על אוצר המילים המופיע בשאלות. לכן, יש חשיבות רבה לשינון המילונים, שימוש במשחק אוצר המילים וב"תותח המילים" במערכת EZ Learning ואף לבחון את עצמכם מול שאר תלמידי EZ-Way במשחק ה"ראש בראש".

1. (2) - שלה

זב, נטף וזלג שלושתם פעלים המתארים טפטוף של נוזל. שלה הוא פועל המתאר הוצאת דבר מה מנוזל. דוגמאות – "לשלות פנינים", "לשלות אדם מהמים" וכו'.

2. (2) - מסעד

מגרעת, שקע וגומחה מתארים חסר מסויים (בקיר, באדמה, בחפץ וכד'...). או בעצם גומה קטנה. מסעד הוא משענת. לדוגמה "כורסא ולה מסעד".

3. (4) - מעושה

מעושה הוא תיאור למשהו מלאכותי, שאינו אמיתי, כפי שחש הדובר לגבי ההתנצלות.
EZ לזכור – דומה ל"מעשיה", סיפור לא אמיתי.
מצודד = שתומך בעמדתך (נמצא ב"צד שלך"), בנוסף "מצודד" פירושו – שווה לב. לדוגמה – מראה מצודד הוא מראה נאה ומושך את העין.
צפוד = נוקשה, יבש, מקומט מצועצע = מקושט יתר על המידה, בעל תכונות ילדותיות.

4. (1) - רימה

רימה הם זחלים של חרקים מסויימים.
פימה = סנטר כפול איוושה = רשרוש חלש
צפחה = סוג של סלע עשיר במינרלים, בהשאלה- לוח עליו נהגו לכתוב בימי קדם.

אנלוגיות (שאלות 5 - 10)

EZ-Tip : שימו לב שבעת הלמידה לבחינה לא רק התשובה הנכונה חשובה. לעיתים רבות, המרכז הארצי משתמש בקשרים שהיו מסיחים, בבחינות עתידיות כקשרים שהם התשובה הנכונה. בשל סיבה זו – פרטנו בפניכם גם את הקשרים של המסיחים עם הסברים מפורטים. מומלץ להעתיק את הקשרים הללו לעמוד נפרד ולהמציא צמדים נוספים, אשר מתאימים לקשרים אלה. ההצעות בסוגריים הן הצעות לחידוד משפט ה-A,B במקרה של מסיח קשר חלקי. מכיוון שרבים מהקשרים חוזרים על עצמם, חשוב לחזור על "קשרי האנלוגיות הנפוצים" בספר "מרתון בית" וכן לתרגל את קשרי האנלוגיות במשחק האנלוגיות במערכת **EZ Learning**.

5. (2) - מיוער : אלון

בשטח A לעיתים ניתן למצוא B

- הקשר בתשובה (1) $B = A -$ שעשו עליו פעולה (ייחודית) לעיצובו
 הקשר בתשובה (3) $A =$ שעשו עליו פעולה (ייחודית) להסרת Bים
 הקשר בתשובה (4) $B = A -$ ששיפרו את תפקודו (בפעולה ייחודית)

6. (1) - לקושש : מדורה

צריך A את חומר הגלם ממנו מכינים B

- הקשר בתשובה (2) $A =$ פעולה הנעשית על B (במטרה להשיבו למצב הראשוני)
 הקשר בתשובה (3) B הוא עצם המשמש לפעולה A.
 הקשר בתשובה (4) $A =$ להשאיר משהו זמן מה ב-B.

7. (2) - פסגה : הר

A הוא חלקו העליון של ה-B

- הקשר בתשובה (1) A – (הוא אזור תלול ש) יכול להיות על B (אך לאו דווקא החלק העליון)
 הקשר בתשובה (3) A – הוא B נמוך
 הקשר בתשובה (4) A – הוא B מלאכותי

8. (3) - ניצת : כיבה**הוא B מישהו/משהו ש-A**

הקשר בתשובה (1) – הוא A למשהו ש-B ; בושש = התמהמה, התעכב , איחר

הקשר בתשובה (2) – A ו-B הן פעולות הפוכות

הקשר בתשובה (4) – A = ביצע פעולה שמטרתה למנוע מצב שבו הוא B

9. (3) - גבינה : חריץ**A הוא חומר גלם הנסחר בצורת B**

הקשר בתשובה (1) – B הוא כלי עזר לתליית A

הקשר בתשובה (2) – B הוא צורת עיבוד של A

הקשר בתשובה (4) – B הוא מוצר העשוי מחומר הגלם-A

EZ העשרה – אחד השימושים המעניינים ביותר לעיסת נייר (וגם לנסורת) הוא הפייקריט

Pykrete) שהומצא בשנת 1942 ע"י האנגלי ג'פרי פייק. הוא הומצא במטרה לבנות ספינה בלתי ניתנת להטבעה. הפייקריט היא למעשה לבנה שעשויה מעיסת שבבי עץ או נייר ומים. את העיסה מקפיאים ומתקבלת לבנה שבכוחה לשאת כוח עצום, כמחצית מזה של בטון! התנאי היחיד הוא שהטמפרטורה בחוץ לא תעלה על 0 מעלות... לקריאה נוספת והעשרת אוצר המילים שלכם לחצו על הקישור [Pykrete](#).

10. (2) - גלה את אוזנו : יודע**A – הפך מישהו ל-B**

הקשר בתשובה (1) – A = רצה להפוך משהו ל-B

הקשר בתשובה (3) – A = הפך את עצמו ל-B

הקשר בתשובה (4) – הוא B משום שאחר A

הכביד ליבו – פירושו התאכזר, התעקש

EZ העשרה - וְיִכְבֵּד פָּרְעָה אֶת-לִבּוֹ גַם בַּפֶּעַם הַזֹּאת, וְלֹא שָׁלַח אֶת-הָעַם [שְׁמוֹת ח, כח]. פסוק זה הוא כמובן

מקור הביטוי הנ"ל.

החלפת אותיות (שאלות 11-14)

EZ-Tip: לשורשים במבחן יש נטייה לחזור על עצמם. מומלץ לרשום בעמוד צדדי את שלשות האותיות (כולל מסיחים) שנמצאים בשימוש בחלק זה ולהמציא מספר מילים מתאימות בכדי להפנים את השלשות הללו. באופן זה, יהיה קל לשלוף אותם מהזכרון גם במבחן. שימו לב גם לשימוש הרב במלכודות אוצר מילים עוד סיבה לעבור על רשימת הפטלים הנפוצים בפרק "מרתון בית" ולתרגל רבות במשחק הפטל ואוצר המילים במערכת EZ Learning.

11. (2) - המגדל מתפטל לגובה רב

השורש המשותף הוא פ.ג.ע והשורש יוצא הדופן הוא נ.ש.א

תשובה (3) יכולה לשמש כעוגן בגלל שילוב המילים - "מפגע סביבתי" במפגיע - בכוונת זדון, בכוונה לפגוע.

12. (3) - הלוואה זו תהפוך למפטל כעבור חמש שנים

השורש המשותף הוא נ.ח.ל והשורש יוצא הדופן הוא ט.ר.ד

תשובה (1) יכולה לשמש כעוגן בגלל שילוב המילים - "נחיל יתושים"

13. (3) - יותר מדבריו המעליבים הכעיס אותי חיוכו המפוטל

השורש המשותף הוא א.ל.מ והשורש יוצא הדופן יכול להיות א.ל.צ או ז.י.פ

תשובה (2) יכולה לשמש עוגן בגלל שילוב המילים "אלומות חיטה".

14. (1) - הפטולה ערבה מאוד לחכי אורח

השורש המשותף הוא נ..פ.ש והשורש יוצא הדופן יכול להיות א.ר.ח או ס.ע.ד

תשובה (2) יכולה לשמש עוגן בגלל שילוב המילים "סרט הנפשה". שימו לב שהאות ה"א מודגשת ולכן היא חלק מאותיות המילה ולא ה"א הידיעה. הנפשה = אנימציה, ציור סרטון נע.

השלמת משפטים (שאלות 15 - 19)

בחלק זה יוסברו הסיבות לפסילת כל אחד מהמסויחים.

15. (2) -

בתשובה (1) ובתשובה (3) יש סתירה לוגית - אם השיטות הללו יעילות/מעולות (בהשלמה השלישית) מדוע יש צורך לשנותן (נאמר בהמשך).
תשובה (4) נפסלת גם היא בגלל קשר התאמה לא הגיוני בשתי ההשלמות האחרונות. כיצד שינוי שיטות הוראה גרועות- יגרום לאנשים לחדול מלאהוב מתמטיקה.

16. (4) -

ההשלמה הראשונה צריכה להתאים למילת הקישור (דעה חיובית למילת קישור של התאמה, דעה שלילית למילת קישור של אי- התאמה) שבהשלמה השנייה. ההשלמה השלישית היא הסיבה לכך ששמואל עבד או לא עבד כמורה (נקבע לפי ההשלמה השנייה).
תשובה (1) נפסלת משום שלפי ההשלמה השנייה שמואל עבד כמורה, מה שלא מוסבר ע"י זה שהוא לא התקשה להתפרנס מכתובה בלבד.
תשובה (2) נפסלת בגלל שהעובדה שנמנע מהוראה לא משתלבת עם זה שהוא התקשה להתפרנס מכתובה בלבד ואילו מוצג קשר של התאמה ("מכיוון ש...").
תשובה (3) נפסלת בגלל דעה שלילית של שמואל ("נופלת בחשיבותה") אך מילת הקישור היא של התאמה ("ועל כן...").

17. (3) -

החלק הראשון מתייחס לשאלה אם יש יש/אין נזק מקריאה בתאורה חלשה והחלק השני מתייחס לפעולות ההורים בהמשך למסקנות המחקר. אנו בעצם מחפשים התנהגות הורית שתואמת את תוצאות המחקר.
בתשובה (1) אין נזק מקריאה ב..., אבל ההורים אינם מתירים קריאה ב...לא הגיוני ונפסול תשובה זו.
בתשובה (2) יש נזק (הופרכה הטענה שאין נזק = יש נזק) וההורים מתירים (להסיר איסור = להתיר) קריאה ב...לא הגיוני ונפסול תשובה זו.
בתשובה (4) אין נזק וההורים מתירים. תשובה זו נפסלת משום שמילת הקישור "למרות" מצביעה על קשר של ניגוד ובלעדיה המשפט כן היה הגיוני. נפסול תשובה זו.

18. (1) -

צמד ההשלמות הראשונות הן תוכניות. הן מתארות את הדובר והאם הנאשם טשטש את עקבותיו (חשוב להכיר את המילה **סניגור** = נציג ההגנה על הנאשם). הקשר שבין צמד ההשלמות האחרונות תלוי בתוכן הצמד הראשון, כאשר ברור לנו שהסניגור יגן על הנאשם ואילו התובע ירצה לחרוץ את דינו.

EZ-Tip: **אוצר מילים** אינו חשוב אך ורק לחלק המילים **וביטויים** בבחינה. בכל בחינה ובחינה,

ישנן שאלות באנלוגיות, החלפת אותיות, השלמת משפטים ואף הבנת הנקרא והגיון, שפתרון תלוי בהבנה והכרה של מילה מסויימת. לכן חשוב מאוד לשנן את המילונים ולחזור עליהם לקראת הבחינה וכמובן – לא להפסיק לתרגל במשחק אוצר המילים במערכת **EZ Learning**.
נוסף על כך, בספר "מרתון בית" ריכזנו עבורכם רשימת **ביטויים נפוצים**, המופיעים לעיתים קרובות בבחינה.

תשובה (2) נפסלת משום שהדובר הוא התובע והקשר בין ההשלמות האחרונות הוא חיובי (מינוס ומינוס). לא ייתכן שהתובע יטען שראיה כלשהי אינה מחלישה את דעת הפסיכיאטרים שהנאשם לא הבין את מעשיו ולכן לא ניתן להענישו (כי אז יטען דברי הגנה!).

תשובה (3) נפסלת משום שהדובר הוא הסניגור והקשר בין ההשלמות האחרונות הוא שלילי (מינוס ופלוס). לא יתכן שהסניגור יטען שראיה כלשהי אינה מחלישה את דעת המומחים שאומרת שהנאשם הבין את מעשיו וניתן להענישו (כי אז יטען דברי תביעה).

תשובה (4) נפסלת משום שנמצאו ראיות לטשטוש הנאשם את מעשיו, הדבר לא מחזק את הסברה שהוא לא הבין את מעשיו.

19. (4) -

ההשלמה הראשונה היא תוכנית- ציטוט דבריו של שרגא. שלוש האחרונות קשורות לוגית ביניהם ולתוכן ההשלמה הראשונה. בשלוש ההשלמות האחרונות יש שימוש בטכניקת שקרנים. תשובה (1) נפסלת משום שלפי דבריו של שרגא הוא מעולם לא שתה. אם כך, מדוע מופתע הדובר- אם ידע ששרגא משקר רק בגילופין? אם שרגא היה פיכת- הרי שדיבר אמת, אם היה שיכור- הרי ששיקר.

תשובה (2) נפסלת משום שלדבריו- שרגא שיכור. גם אם לא היה יודע ששרגא משקר אך ורק בגילופין, מדוע שיופתע הדובר לשמוע מפיו שהוא שיכור. תשובה (3) נפסלת משום שלדבריו- שרגא שיכור. אם כך, מדוע מופתע הדובר- שידע ששרגא דובר שקר רק כשהוא פיכת? אם שרגא היה פיכת- הרי שדיבר שקר, אם היה שיכור- הרי שדיבר אמת.

היגיון (שאלות 20-25)**20. (2) - מטענה ב' בהכרח נובעת טענה א'**

EZ סיווג: זוהי שאלת היגיון יומיומי ולא לוגיקה (אלו לא טענות "כל" או טענות "יש"). מאחר וטענה א' מוגבלת רק לאתמול ואילו- ב' מתחייבת על כל העבר עד נקודה זו, טענה ב' למעשה מכילה את א' ("אתמול" זה חלק מה"זמנים" שנכללים ב"מעולם"). בהחלט ניתן להסיק כי אם לא נעשה משהו מעולם הוא לא נעשה גם אתמול.

21. (3) - אין פלפלים אדומים בסלט של חיים

מהטענה הראשונה אנו למדים שאין ירקות אדומים, מלבד עגבניות, אצל חיים. מהטענה השנייה אנו למדים שפלפלים יש רק אצל רון, כלומר אין אצל חיים. היות וביקשו מסקנה שנובעת בנפרד מכל אחת מהטענות - נחפש תשובה שמתייחסת הן לפלפלים והן לצבע האדום. כך נגיע לתשובה (3), אשר אכן עונה על הדרישות וקובעת שאין פלפלים אדומים בסלט של חיים.

22. (3) - דני אינו חובש מצנפת, ולכן הוא סובל מהתקפי גמלת

EZ זיהוי: בשאלה יש טענות "כל" ו"יש" לכן היא שאלת לוגיקה.

EZ סיווג: מדובר בשאלות היגיון מעוות, מפני שהטיעון אינו נכון לפי כללי הלוגיקה.

EZ-Way: נתחקה אחר ההיגיון המעוות שהוביל למסקנה הנתונה, ונשחזר את אותו עיוות

בהנחה הנתונה כדי למצוא את המסקנה שתואמת את אותו היגיון מעוות.

EZ-Tip: טענה לוגית המכילה שם (חיים, משה, פנינה...), היא טענת יש.

הנחה: ← שתיית קפה חלומות רעים

מסקנה מעוותת: לא שתיית קפה \rightarrow \leftarrow לא חלומות רעים
ניתן לראות כי המסיק המעוות, הפך את הטענה לטענת "יש" ושלל את שני האיברים.
כעת נעבור לשחזור העיוות, נהפוך את הטענה לטענת "יש" ונשלול את האיברים - שימו לב
שבאיבר השני קיימת כבר שלילה ולכן השלילה מתבטלת):
הנחה: חובש מצנפת \leftarrow אינו סובל מגמלת
מסקנה מעוותת: לא חובש מצנפת \rightarrow \leftarrow סובל מגמלת
התשובה המתאימה למסקנה המעוותת היא (3).
תשובה (1): חובש מצנפת \rightarrow \leftarrow סובל מגמלת
תשובה (2): לא סובל מגמלת \rightarrow \leftarrow חובש מצנפת
תשובה (4): לא חובש מצנפת \rightarrow \leftarrow לא סובל מגמלת (זהו מסיח למי ששכח לבטל ששלילה כפולה
מבטלת את השלילה).

23. (4) - אם כלב אינו נובח בליל ירח מלא, הוא נועז

EZ זיהוי: בשאלה ישנן טענות "כל" שמשלבים ביניהן - זוהי שאלת לוגיקה.

EZ-Way: נצרף את שתי הטענות ונחפש איבר משותף משני צדי החץ-

אדמוני \leftarrow נובח בליל ירח מלא

לא נועז \leftarrow אדמוני (רק"ו ושלילה)

שילוב הטענות: לא נועז \leftarrow נובח בליל ירח מלא **לא נובח בליל ירח מלא \leftarrow נועז**

EZ-Tip: כדי למצוא טענה מתאימה מבין 4 התשובות, יש להעביר את התשובות לצורה הגרפית

ולחפש את הטענה או את הצורה השקולה שלה (לאחר היפוך ושלילה)

תשובה (1) צורתה: נובח בירח מלא \leftarrow אדמוני

תשובה (2) צורתה: נועזים \leftarrow נובחים בליל ירח לא מלא

תשובה (3) צורתה: נועז \leftarrow לא נובח בליל ירח מלא

ולכן שלושת התשובות הללו נפסלות. צורתה של תשובה (4):

לא נובח בירח מלא \leftarrow נועז

מתאימה לצורה השקולה של הטענה שקיבלנו מצירוף שתי הטענות המקוריות.

24. (4) - צפייה בסרטי מתח גורמת להפרשת הורמונים שמזיקים למערכת החיסונית של

חרגולים

EZ זיהוי: איזה מהנתונים אינו מחליש... - שאלת חיזוק והחלשה.

EZ-Way: נאפיין כל תשובה בהתאם לטבלת מחזק/מחליש שלמדנו בכיתה ונפסול תשובות.

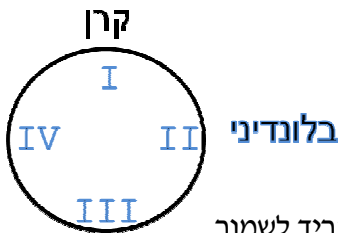

תשובה (1) מחלישה משום שהיא דוגמה הסותרת את המסקנה (אם הם מעדיפים בדיחות- קשה יותר לטעון שאין להם חוש הומור)
 תשובה (2) מחלישה, כי היא מספקת הסבר חלופי (בלית ברירה החרגולים צופים ביותר סרטי מתח, לא מחוסר בחוש הומור)
 תשובה (3) מחלישה כי גם היא מספקת הסבר חלופי (החרגולים אינם צופים בקומדיות בגלל מחסום שפה).
 תשובה (4) מחזקת, כי היא שוללת הסבר חלופי: כעת לא ניתן לומר שהחרגולים צופים בסרטי מתח כי זה טוב לבריאותם.

25. (1) - אם תמי עומדת מול אדם שמרכיב משקפיים, אזי קרן אינה מרכיבה משקפיים

EZ זיהוי: נתון מיקומם היחסי של איברים, לפי סדרת חוקים- זוהי שאלת סידורים.

EZ-Way: נפעל לפי ארבעת שלבי הפיתרון:

1. רשימת מכולת: קרן, ראובן, שי ותמי

2. שרטוט סכמטי

3. שיבוץ עוגן (אם קיים)

EZ-Tip: בסידור במהלך הסידור- רצוי למספר את המקומות סביב המעגל.

על עקביות במהלך הסידור- רצוי למספר את המקומות סביב המעגל.

4. שיבוץ נתונים יחסים- אנו לא למדים הרבה מהנתון השני. תמי יכולה להיות בכל מקום

מלבד היכן ששיבצנו את קרן (מקום I). ייתכן שהיא בלונדינית (מקום II) או לא ידוע

(מקום IV). אפשרות נוספת, שהיא במקום III ומרכיבה משקפיים.

כעת נעבור על התשובות ונראה כבר ב- (1) שכדי שתמי תעמוד מול אדם עם משקפיים, היא

חייבת לעמוד ב- II או ב- IV. בשני המקרים, זוג משקפיים אחד מולה והשני ב- III. ולכן קרן

בהכרח לא לובשת משקפיים (ישנם רק שני זוגות).

הבנת הנקרא (שאלות 26 - 30)

26. (1) - הוכחה שגיורא גבוה מעזרא, המתבססת על ההנחה שעזרא נמוך מגיורא.

שורה 6: "... הוכחה מעגלית. כלומר, הוכחה שמתבססת על ההנחה שמנסים להוכיח..."

ההנחה "עזרא נמוך מגיורא" שקולה להנחה שמנסים להוכיח "גיורא גבוה מעזרא" ולכן היא

מקיימת את ההגדרה להנחה מעגלית.

27. (2) - מעיד על אי היקבעות מקומו בידי גורמים קודמים

שורות 12-15: "... גם אם ימצאו בידינו כל הנתונים בנוגע למצבו בעבר ולמצבו הנוכחי... לא נוכל לדעת בוודאות את מקומו העתידי... מכאן מסיקים כי מיקומו... אינו נקבע ע"י מצב קודם..."
כלומר מקומו אינו נקבע ע"י גורמים קודמים - כפי שנאמר בתשובה (2).

28. (1) - לטענה שמקום האלקטרון בכל רגע אינו תוצאה של מצבו הקודם

שורה 16 באה לאחר הקטע שקראנו בשביל תשובה 27, ולכן "לכך" מתייחס למה שדובר עליו.
EZ-Tip: לרוב, התשובה לשאלות מסוג זה ("למה מתייחס הביטוי...") נמצאת במשפטים שקדמו לביטוי עצמו

29. (2) - הניסיון להפריך את הנחת הסיבתיות מביא לידי סתירה פנימית בתאוריה

המשך השורה המצוטטת הוא ההסבר לטענה שמובאת בה. שורות 24-28: "... לדבריהם, תורת הקוואנטים היא תיאוריה שמבוססת על חוקים כלליים... ובתור שכזאת היא נשענת על הנחת הסיבתיות... היא כורתת את הענף שעליו היא יושבת... ומכיוון שאחת ממסקנות התיאוריה היא שלילת קיומה של סיבתיות... התיאוריה מכילה סתירה פנימית..."

30. (1) - תיאוריית הקוונטים

קראנו כבר את שורה 26 בתשובה לשאלה 29 וראינו כי הנושא של השורה הנ"ל הינו תיאוריית הקוונטים.

פרק 2: חשיבה מילולית – פתרונות והסברים

מילים וביטויים (שאלות 1 - 4)

1. (4) - נזיפה

2. (1) - לעתים תכופות

EZ העשרה - הצורה הנפוצה אשר אנו אומרים את הביטוי היא חדשות לבקרים, למשל, מחיר הדלק מתייקר חדשים לבקרים/חדשות לבקרים.
חדשות לבקרים - מדי פעם ופעם, בכל בוקר מחדש.

3. (1) - לרבות

4. (4) - הזם

הרהיב, ההין, העז כולן משמעותן - העז, גילה אומץ.
הזם - הכחיש

אנלוגיות (שאלות 5 - 10)

EZ-Tip: שימו לב שלא רק התשובה הנכונה **חשובה**. לעיתים רבות, המרכז הארצי משתמש בקשרים שהיו מסיחים, בבחינות עתידיות כקשרים שהם התשובה הנכונה. בשל סיבה זו – פרטנו בפניכם גם את הקשרים של המסיחים עם הסברים מפורטים. מומלץ להעתיק את הקשרים הללו לעמוד נפרד ולהמציא צמדים נוספים, אשר מתאימים לקשרים אלה.
בנוסף לכך חשוב לחזור על "קשרי אנלוגיות נפוצים" בספר "מרתון בית" וכן לתרגל את קשרי האנלוגיות במשחק האנלוגיות במערכת EZ Learning.

5. (2) – בריא : לאשפז

A – אין צורך B אותו

הקשר בתשובה (1) – קל B ממשוהו שהוא A. שימו לב שלא נכון לומר שקל להסביר ממשוהו שהוא מובן מאליו, אלא קל להסביר משהו שהוא מובן מאליו, דוגמא זאת ממחשיבה את החשיבות בכתיבת הקשרים.

הקשר בתשובה (3) – קשה B מישהו שהוא A.

הקשר בתשובה (4) – למישהו שהוא A קשה B.

6. (3) – הוזז : הסיט

B משמעותו גרם לכך שאחר A.

הקשר בתשובה (1) – A משמעותו B ביחד עם מישהו אחר.

הקשר בתשובה (2) – B משמעותו ביצע פעולה שעלולה לגרום לו להפוך ל - A.

הקשר בתשובה (4) – B משמעותו גרם לכך שאחר לא A.

7. (1) – למהול : מרוכז

A - להפוך משהו להפך מ - B.

הקשר בתשובה (2) – לטרוף = לערבב. A משמעותו להפוך משהו ל - B.

הקשר בתשובה (3) – A היא פעולה מקדימה על משהו (בצק) לתוצאה סופית שהיא B.

הקשר בתשובה (4) – לחלוט = לשלוק = להזרים נוזלים רותחים על מזון כלשהו לצורך חימומו. A משמעותו להשתמש במשהו B.

8. (2) – קופסה : בתוך

ניתן להניח משהו A B

אצטבה = מדף.

מפתן = אסקופה = סף הדלת.

הקשר בתשובה (1) – בעד דלת - לעבור דרך דלת. A משמעותו לעבור דרך B.

הקשר בתשובה (3) – A שמים B משהו.

הקשר בתשובה (4) – A הוא הגבול של ה - B.

9. (3) – מקום : העתקה

B משמעותה שינוי A.

- משלח יד = מקצוע. הסבה מקצועית = שינוי מקצוע.
 הקשר בתשובה (1) – B נועד לעזור ל - A של משהו.
 הקשר בתשובה (2) – B משמעותה להוציא מידי אחר A.
 הקשר בתשובה (4) – B משמעותה הפסקת מצב של A.

10. (2) - השרה : נוזל

A משמעותו שם אחר ב - B.

- הקשר בתשובה (1) – A משמעותו ביצע פעולה ב - B.
 הקשר בתשובה (3) – A משמעותו שם B.
 הקשר בתשובה (4) – A משמעותו ביצע פעולה באמצעות B.

החלפת אותיות (שאלות 11-14)

EZ-Tip : לשלשות בשימוש במבחן יש נטייה לחזור על עצמן. מומלץ לרשום בעמוד צדדי את השלשות (כולל מסיחים) שנמצאים בשימוש כאן ולהמציא מספר מילים מתאימות, כדי להפנים את השלשות הללו, כך שיהיה קל לשלוף אותם מהזכרון גם במבחן. בנוסף, חשוב לעבור על רשימת הפטלים הנפוצים בספר "מרתון בית" ולתרגל רבות במשחק הפטל במערכת EZ Learning.

11. (3) – לאות הוקרה על פועלו הוענק לו פוטל כבוד.

השלשה המשותפת היא ש.ק.פ והשלשה היוצאת דופן היא ת.א.ר.
 בשאלה זאת קיים מסיח צמד חמד, תשובות (3) ו - (2).

12. (1) – הוא לא הודה בניצוע הפטלות המיוחסות לו.

השלשה המשותפת היא א.צ.ל והשלשה יוצאת הדופן היא ע.ב.ר.
 האצלת סמכויות = העברת סמכויות למישהו אחר.
 בשאלה זאת קיים מסיח צמד חמד, תשובות (1) ו - (2).

13. (1) – רבבות בני נוער נטלו חלק בפטלה המסרותית ברחובות הבירה.

השלשה המשותפת היא ש.ע.ל וההשלשה יוצאת הדופן היא צ.ע.ד.
 שעל = צעד

משעול = שביל (מקום בו צועדים בו).

בשאלה זאת קיים מסיח צמד חמד, תשובות (1) ו - (3).

14. (1) – **שערה הפטול שיווה לה מראה מוזנח.**

השלשה המשותפת היא א.ח.ר והשלשה יוצאת הדופן היא ס.ת.ר.

אחריתה = בסופה (לאחריה)

השלמת משפטים (שאלות 15-19)

יוסברו הסיבות לפסילת כל אחד מהמסיחים.

15. (4)

בשאלה זו, קיים קשר של ניגוד או התאמה בין חלקי המשפט.

תשובה (1) נפסלת מכיוון שאם תיאור המלחמה ממצה וקולע הוא לא אמור להתעלם

מההיסטוריה הצבאית.

תשובה (2) נפסלת מכיוון שאם התיאור לוקה בחסר ומדגיש את ההיסטוריה הצבאית אך מתעלם

מהקשרים כלכליים, פוליטיים וחברתיים הקורא לא יבין את משמעויות המלחמה.

תשובה (3) נפסלת מכיוון שאם התיאור ממצה וקולע הוא לא אמור להתעלם מהקשרים כלכליים,

פוליטיים וחברתיים.

16. (2)

בשאלה זו, המילה "אינם" מעידה כל כך שקיים ניגוד בין שני חלקי המשפט.

תשובה (1) נפסלת משום שמהתומכים הנלהבים אנו מצפים שלא יודו בכך שיש לה חסרונות.

תשובה (3) חסר לנו כאן הניגוד בין שני חלקי המשפט. אין להתפלא שהקיצוניים במתנגדים לא

מודים שיש לה יתרונות, אך שולבה פה המילה "אפילו" שמצביעה על קשר של ניגוד, שהוא לא

נכון כאן.

תשובה (4) נפסלת מכיוון שמקרב המתנגדים הקיצוניים אנו מצפים שלא יודו שיש לה יתרונות,

אך במקרה הזה, המתנגדים הקיצוניים **אינם** מוכנים להודות שיש לה חסרונות.

17. (3)

מדובר על השוואה בין שני חברות (זוקינית וקורלית), עלינו לבדוק שוני או דמיון ביניהן, ולבדוק

באיזו תשובה אין סתירה.

תשובה (1) נפסלת מכיוון שהמשפט הראשון מעיד כל כך שקיים **שוני** בין שתי החברות, המשפט

השני, מסביר לנו כיצד **השוני** מתקיים - בכך שבזוקינית אין אף נסיד שמצליח להשתלט על

אחרים ובקורלית אין אף נסיף שסמכותו גוברת על אחרים, כלומר שתי החברות **זהות** ולא

מתקיים **שוני** ביניהן, מה שסותר לנו את המשפט הראשון.

תשובה (2) נפסלת מכיוון שהמשפט הראשון מעיד על כך שקיימת **זהות** בין שתי החברות, המשפט השני מסביר לנו כיצד **הזהות** מתקיימת - בכך שבזוקית אין אף נסיך שמצליח להשתלט על אחרים ובקורלית דוקא כן יש נסיך שמצליח להשתלט על אחרים, כלומר שתי החברות **שונות** ולא מתקיימת **הזהות**, מה שסותר לנו את המשפט הראשון.

תשובה (4) נפסלת מכיוון שהמשפט הראשון מעיד על כך שקיים **שוני** בין שתי החברות, המשפט השני מנסה להסביר לנו דוקא את **הזהות** בין החברות, בחברה הזוקינית יש נסיך שמצליח להשתלט על אחרים ובקורלית אין נסיך שמצליח להשתלט על אחרים, כלומר קיים **שוני** בין החברות, מה שסותר לנו את תחילת המשפט השני שמנסה להסביר את **הזהות**.

18. (4)

נתונים לנו שני משפטים, במשפט הראשון מוצגת טענה כלשהי, ובמשפט השני מדגימים לנו כיצד הטענה מתקיימת או לא מתקיימת לגביי הפרי אנונה. ראשית נוודא שאנו מבינים את הטענה במשפט הראשון לפני שניגש לתשובות, במשפט הראשון מובאת הטענה כי כשקשה להשיג משהו, רוצים אותו יותר.

תשובה (1) נפסלת מכיוון שנאמר לנו כי הלהיטות אחר הפרי הנדיר מלמדת שהטענה אינה נכונה, כלומר גם אם קשה להשיג משהו זה **לא** אומר שאנו רוצים להשיג יותר. כעת, נעבור להמשך המשפט השני. נאמר לנו שטעמו אינו עולה על טעמו של פירות אחרים ואם היה לי קל להשיג אותו לא הייתי רואה בו מעדן, כלומר הטענה מהמשפט הראשון **כן** מתקיימת, לכן יש לנו סתירה. תשובה (2) נפסלת מכיוון שנאמר לנו כי הלהיטות אחר הפרי הנדיר מלמדת אותנו שהטענה **כן** נכונה. כעת, נמשיך להמשך המשפט השני, נאמר לנו שטעמו אכן עולה על טעמו של פירות אחרים ואם היה לי קל להשיג אותו **עדיין** הייתי רואה בו כמעדן, כלומר גם אם היה לי קל להשיגו הייתי רוצה אותו באותה המידה, ולכן הטענה שכשקשה להשיג משהו רוצים אותו **יותר** אינה מתקיימת בדוגמא.

תשובה (3) נפסלת מכיוון שנאמר לנו כי הסלידה מהפרי הנדיר מלמדת אותנו שהטענה **אינה** נכונה, כלומר גם אם קשה להשיג משהו זה לא אומר שאנו רוצים להשיג יותר. כעת, נמשיך להמשך המשפט השני, נאמר לנו שטעמו אינו עולה על טעמו של פירות אחרים ואם היה לי קל להשיג אותו לא הייתי רואה בו שוב כמעדן, קיימת לנו בעיה כי נאמר לנו שאני סולד מהפרי, לכן אני לא אוכל שוב לראות במשהו שאני סולד מעדן.

19. (3)

נתונים כאן שלושה משפטים, חשוב לעצור בכל נקודה ולעכל את המשפט ורק אז להמשיך למשפט הבא, כמו כן יש לשים לב שבמשפט השני אנו לא מבצעים הצבה כלשהי, ובעצם הוא רק מתאר לי את מהלך הניסוי אך הוא אינו חיוני לפתרון השאלה.

תשובה (1) נפסלת מכיוון שהמשפט הראשון מעיד על כך שההשערה הייתה **שקיים** קשר. במשפט השלישי **בהתאם** לציפיות החוקרים האמהות העידו שאכן **קיים** קשר ולכן יש מקום לבדוק אם

ייתכן שאמנם קיים יחס כזה, אך האמהות **לא** היו מסוגלות לזהותו. אך האמהות **כן** זיהו קשר, ולכן קיימת לנו סתירה.

תשובה (2) נפסלת מכיוון שהמשפט הראשון מעיד על כך שהשערה הייתה **שאין** קשר. במשפט השלישי **בהתאם** לציפיות החוקרים (**שאין** קשר) האמהות העידו **שקיים** קשר. כבר פה ניתן לעצור ולראות את הסתירה, אם האמהות ענו **שקיים** קשר זה **לא בהתאם** להשערת החוקרים המובאת במשפט הראשון.

תשובה (4) נפסלת מכיוון שהמשפט הראשון מעיד על כך שהשערה הייתה **שאין** קשר. במשפט השלישי **בהתאם** להשערת החוקרים האמהות העידו **שאין** קשר, לכן יש לבדוק אם ייתכן שהיחס המיוחד של התינוקות נבע מהתנהגות מיוחדת של האמהות, אך התינוקות **לא** הביעו יחס מיוחד, לכן קיימת לנו סתירה.

היגיון (שאלות 20-25)

20. (4) – במקביל למסע הפרסום העלתה החברה המתחרה "זילפה ובתה" את מחירי מוצריה

EZ זיהוי: איזו מהטענות הבאות עשויה להחליש...שאלת חיזוק והחלשה.

EZ-Way: נקטלג כל תשובה בהתאם לטבלת מחזק/מחליש שלמדנו בכיתה ונפסול תשובות.

תשובה (1) למלמ, הנתונים לגבי העלאת המחירים בשנה הקודמת אינו רלוונטי.

תשובה (2) למלמ, מפרטים לנו על מסע הפרסום, אך בעצם אין זה משפיע על המסקנה שטוענת שהפרסום עזר לעליית המכירות.

תשובה (3) היא למלמ כי לא ברור ביחס למה הירידה ולכן לא ניתן להסיק דבר.

תשובה (4) מחליש, מתן הסבר חלופי, העליות במכירות נובעות מהעלאת המחירים בחברה המתחרה ולא ממסע הפרסום של "עוזי ובנו".

21. (2) – אין טווסים רמאים

EZ זיהוי: לוגיקה.

EZ-Way: נצריך את הטענות.

הצרנת הטענות תוביל ל:

טווס ← מתוסכל

רמאי ← לא מתוסכל

EZ-Tip: המילה "אין" בתחילת המשפט - אין הופך לכל ואת הצד השני נשלול.

על מנת לגלות את המסקנה משילוב שתי הטענות נבצע שני גמדים לטענה השנייה (היפוך + שלילה) ונקבל:

מתוסכל ← לא רמאי

כעת נשלב את שתי הטענות:

טווס ← מתוסכל ← לא רמאי

והמסקנה היא:

טווס ← לא רמאי

כעת נצריך את התשובות:

תשובה (1) לא רמאי ← טווס (גמדים רק + היפוך)

תשובה (2) טווס ← לא רמאי (אין הופך לכל ואת הצד השני נשלול)

תשובה (3) רמאי לא טווס ← מתוסכל

תשובה (4) רמאי לא מתוסכל ← טווס

22. (3) – "אני צעיר מגידי"

EZ זיהוי: סידורים ביחד עם שקרנים.

EZ-Way: נסדר את הנתונים כאשר נציב את ההפך ממה שכל אחד מהדוברים אומר (כולם

שקרנים).

מכך שאנו יודעים שרמי אינו הבכור הוא יוכל להיות או האמצעי או הצעיר.

מכך שגידי אומר לרמי: "אני מבוגר ממך" נוכל להסיק את ההפך (הוא שקרן) כלומר רמי מבוגר

מגידי, ולכן הסידור האפשרי היחיד יהיה:

בכור - עמוס

אמצעי - רמי

צעיר - גידי

כעת נעבור על התשובות רק חשוב לזכור שעמוס גם שקרן, ולכן עלינו לבדוק איזו תשובה היא

שקרית.

תשובה (1) "אני מבוגר ממך" - אמת.

תשובה (2) "אינך הצעיר מבין שלושתנו" - אמת.

תשובה (3) "אני צעיר מגידי" - שקר.

תשובה (4) "אתה מבוגר מגידי" - אמת.

23. (2) – אם הכדור הקיצוני משמאל אדום, אזי הכדור הסמוך לו צהוב.

EZ זיהוי: סידורים.

מהנתונים אנו לומדים שהכדור האמצעי הוא צהוב (כשהרימו אותו נותרו רק 2 צהובים וכשהחזירו אותו והרימו את כדור הימני היו 3). הכדור הימני הוא אדום (כשהרימו אותו זה צמצם את מספר האדומים).

ניתן לפתור שאלה זאת באמצעות הצבת תשובות ועבודה באלימינציה:

תשובה (1) סידור אפשרי הוא:

אדום, אדום, צהוב, צהוב, צהוב. סידור זה מקיים את שני התנאים בשאלה ומראה כי תשובה (1) אינה נכונה.

תשובות (3) ו- (4) נפסלות בסידור האפשרי הבא:

אדום, צהוב, צהוב, צהוב, אדום.

24. (1) – לאחר ששניהם נכנסו, חלון הבית פתוח

EZ סיווג: מתארים לנו מספר כללים למצבים שונים - זוהי שאלה מסוג **סדרת כללים**.

EZ-Way: הדרך הנכונה ביותר לפתור אותה, היא לסדר את הכללים ולבדוק איזה מצב

מתרחש.

ראשית נסדר את הכללים הנתונים השאלה:

שוקי נכנס: רחל נכנסת:

חלון סגור ← חלון פתוח חלון פתוח ← חלון סגור

חלון פתוח ← דגל חלון סגור ← דגל

קיימת רק אפשרות אחת:

שוקי נכנס ראשון, ראה חלון פתוח והניף דגל, לאחר מכן רחל נכנסה, ראתה חלון פתוח וסגרה אותו. אם רחל נכנסה ראשונה אז בכל מקרה החלון יהיה סגור בצאתה (אם הוא היה פתוח היא הייתה סוגרת אותו ואם הוא היה סגור היא הניפה דגל ולא נגעה בחלון), ולכן כששוקי ייכנס לחדר הוא יראה חלון סגור ולא יניף דגל, לכן מצב זה אינו ייתכן.

25. (4) – נורית צהובה וריחנית

EZ זיהוי : לוגיקה.

EZ-Way : נצריך את הטענות.

ריחני ← ורד (←רק + היפוך)

פרח צהוב ← גרברות

על מנת למצוא פרח אשר קיומו סותר את שתי הטענות האמורות לעיל עליו לקיים את שני התנאים ולסתור את שתי התוצאות, כלומר הוא חייב להיות פרח צהוב וריחני אשר אינו ורד ואינו גרברות.

אפשר גם לבדוק את התשובות ולראות איזו תשובה סותרת את שתי הטענות :

תשובה (1) לא סותרת אף אחת מהטענות.

תשובה (2) סותרת רק את הטענה השנייה.

תשובה (3) סותרת רק את הטענה הראשונה.

תשובה (4) סותרת את שתי הטענות.

הבנת הנקרא (שאלות 26 - 30)**26. (2) – הנחה אותם אל הנמל שחפצו להגיע אליו**

על מנת לענות על שאלה זאת נכונה עלינו להבין מהי משמעות המילה מְחוֹז במקרא. מהפסקה הראשונה ניתן להסיק כי משמעות המילה מְחוֹז ככל הנראה מגיע ממילה אשר דומה לה בצליל ובמשמעות, אשר הייתה מוכרת באותה תקופה שהטקסט המקראי חובר. שורות 5-6 : "אך מתוך עיון בתרגומים קדומים של המקרא ליוונית ולארמית, עולה כי בעבר משמעותה הייתה נמל". לכן, הפירוש הסביר ביותר של הצירוף הוא הנחה אותם אל הנמל שחפצו להגיע אליו.

27. (3) – כיצד הבינו מתרגמי המקרא לארמית את המילה העברית מְחוֹז

שורות 8-14

במקומות נוספים אשר בהם נזכרת המילה מְחוֹז בתרגומי המקרא לארמית היא מובאת במקום שבמקרא הוזכרו נמלים ומכך החוקרים הסיקו כי מתרגמי המקרא לארמית פירשו את המילה מְחוֹז כנמל.

28. (1) – מאחר שבצורת הנסמך של המילה 'מְלוֹן' הקמץ משתנה לשווא ('מְלוֹן אֲחִים'), לא סביר שמקור המילה 'מְלוֹן' הוא ארמי.

שורות 17-19: "כאשר מילים ארמיות הגיעו אל העברית, הן השתנו לפי כללים נוקשים, מילים מהצורה הארמית פְּעוּלָא אשר הגיעו אל העברית, מתאפיינות בתכונה דקדוקית מיוחדת: הקמץ שתחת העיצור הראשון נשאר גם שהמילה מופיעה במבני סמיכות, ואינו משתנה לשווא." כלומר על פי כלל זה, אם מקור המילה 'מְלוֹן' הוא בארמית במבני סמיכות הניקוד שלה היה אמור להישאר זהה - 'מְלוֹן אֲחִים' עקב כך שניקודה משתנה ניתן להסיק כי מקורה אינו בארמית.

29. (4) – לשתי המילים מקור כנעני משותף

שורה 27: "המילה הכנענית הקדומה היא כנראה מקור המילה העברית 'מְחוּז', וגם מקור המילה הארמית 'מְחוּזָא'."

30. (1) – מקור המילה המקראית 'מְחוּז'

EZ סיווג: זוהי שאלה העוסקת בנושא מרכזי של טקסט - שאלה כללית.

EZ-Tip תיאום ציפיות - כשאנו רוצים לבחון אם תשובה מסויימת יכולה להיות נושא מרכזי של הטקסט כולו, נשאל עצמנו מה היינו מצפים לקרוא בטקסט שזהו הנושא המרכזי בו. אם התשובה כללית מדי או שאינה מתייחסת לנושא העיקרי שהוזכר בטקסט, היא כנראה אינה מתאימה.

EZ-Way: נעבוד באמצעות אלימנציה

תשובה (1) **אכן מדברים לכל אורך הטקסט על מקור המילה 'מְחוּז'.**

תשובה (2) לא דובר איתי על הקשיים בתרגום המקרא לשפות אחרות אלא רק בניסיון להתחקות אחר משמעות המילה 'מְחוּז'.

תשובה (3) אמנם הוזכר בקטע אך לא כנושא המרכזי אלא רק כחלק מניסיון התחקות אחר המילה 'מְחוּז'.

תשובה (4) לא דובר על סיבת השינוי אלא רק על העובדה שהוא קרה במעבר בין התרגומים השונים.